

તારીક બીસમીલ્લા

યાને

કલામ શુભાન અલ્લા

જરા એક નજર ઈધરભી

વાહ વાહ

બરે અફસોસકી બાત હે કે ક્યા આપ ઉસકો દામાને
ખરચ કરકે નહી ખરીદ શકતે
ઉસમે ઉમદા ઉમદા હુકાની ગઝલે વા કવ્વાલી
દરજ કી ગઈ હે જન્નતકા દરવાજા ખોલકર
રાસ્તા સાફકર દીયા ગયા હે.

ઉસકો
બાબુ કીસનનરાયન વર્મા વા રામવલ્લભ સર્મા
રામસેવક બરેલી દરજીચોક નીવાસીને
સંગ્રહ કીયા

ઇ સ ૧૯૨૪ અગસ્ટ

પ્રત ૨૦૦૦ — કીમત ૨ દો આને.

સદ સુક્ર આફરીન હે ઉસકો જો ક[illegible]

મુશકીલ ઉસપર આતીહી નહીં રખતા જો જુબાં [illegible]

ઝબરીલને પુછા હઝરતસે ઉમ્મતકે લી.યે કયા બખ્સા હે
તબ થા યહ જુબ્બાહપર કલામ અલ્લાહ હર કામમે
બોલો બીસમીલ્લા

હુવે જીતને ઈમામનબી ખ્વાજા સબને ઈસકો
સરતાજ કીયા –

કુરાનમે ભી તો લીખા હે શરૂઆતમે પહેલે બીસમીલ્લા ૬
મુશકીલ ઉસસે હઠ જાતીહે સારી આફત કટ જાતીહે
એકસોંકી મુશકીલ કુસાંહે યહ ઓર ગુરબા પરવર
બીસમીલ્લા

હે ખોફ જીસે મેહેસરકા લગા ભરપુર ગુનાંહોસે હેભરા
ઉસકી બકસીસ કરવાવેગી આગે અલ્લાહકે બીસમીલ્લા
હરરોજ ગુનાહ યહાં કરતે હો નહી રોજ હસરસે
ડરતે હો

તો સચ્ચા અફસું યાદ કરો હર બાતમે બોલો
બીસમીલ્લાહ

ઓર કીસ્નકાભી યહ કહેના હે બેખોફ યહાંજો રહેના હે
દોઆને કેમત ખ્યાલ કરો લેજાવો બતાવો બીસમીલ્લા

અમદાવાદ પાનકોરના નાકે આવેલા 'મનહર' પ્રીન્ટીંગ
પ્રેસમાં મોતીલાલ ગણપતરામે છાપ્યુ

૧૨૦૩૯

તારીફ બીસમીલ્લાહ

યાને

કલામ સુભાનઅલ્લાહ.

બાગ ઈસલામ હરા દીનકે સરવરને કીયા
આબે રેહમતકો છીડકાવ પયમ્બરને કીયા
મોત બીર હૈય રવાયેત જો સુનાતા હુંમે
સાન ઈસલામકી દેખો તો દીખાતા હુંમે
સારી મેહેફીલકો અભી વજદમે લાતા હુંમે
નજમ ઈસ કીસએ દીલસોઝકો એહે કરનેં કીયા
બાગ ઈસલામ

એક દીન મસ્જીદે યહુદીસેહ કોનોમ કાંહ
કર રહેહૈ કહી બીસમીલ્લાહકી તારીફ બયાહ
પોહોચી તકદીરસે એક લડકી યાહુદીકી વહાં
ઉસકે દીલમે યેહ અસર હુંબો પયગમ્બરને કીયા
બાગ ઈસલામ

સુનકે બીસમીલ્લાહકી તારીફ જો વોહ ઘર પર આઇ
ફીરતો હરકામમે બીસમીલ્લાહ જુબાહ પર લાઈ
ઉસને દોલત યહ મોહોમદકી બદદોલત પાઈ
ઉસકો દુનીયામે ગની દીલકે તવંગરને કીયા

બાગ ઇસલામ

દેખકર માને યહ હાલત ઉસે સમજાયા બહોત
બાપ જાલીમ થા ઉસે ઓરભી તએસ આયા બહોત
કરકે શમશીર બ રહેના ઉસે ધમકાયા બહોત
તંગ ઉસ લાડલી બેટીકો સીતમગરને કીયા

બાગ ઇસલામ

ભરકે ગુસ્સામે વોહ બેરેહેમ સીતમગર બોલા
મારી જાયગી જો બીસમીલ્લાહ પર અનલબ ખોલા
કત્લ કરનેકે લીયે બેટી પર ખંજર તોલા
ખુબ દુખતરસે યહ બરતાવ બદ અખતરને કીયા

બાગ ઇસલામ

બોલી દુખતરકે યે કલમા હે મેરી જાનકે સાથ
મુઝસે હરગીઝ ન છુટેગા કીસી અનવાનકે સાથ

યાદ યે મેને કીયાહે બડે અરમાનકે સાથ
અબ મુસલમાન મુઝે મેરે મુકદરને કીયા
બાગ ઇસલામ

સરમેરા કાટલે મુઝકો નહી સરકી પરવા
કુછ તેરે માલકી ખ્વાયસ હે નજરકી પરવા
તુઝસે મતલબ હે ન મુઝકો તેરે ઘરકી પરવા
અબતો બેચેન મુઝે ઇશ્ક પયમ્બરને કીયા
બાગ ઇસલામ

બેને બીસમીલાહકીઅબકરદીયા બીસમીલ મુઝકો
સીનને ઇશ્કકી પેહેનાઇ સલાહસીલ મુઝકો
મીમસે મસ્તે મયે શોક મીલા દીલ મુઝકો
મુઝપે યે લુત્ફો કરમ શાકીએ કોસરને કીયા
બાગ ઇસલામ

કત્લ કરનેકો જુહીં બાપને ખીંચા ખંજર
દસ્ત બસ્તા યહ કહા બીબીને સુન એ શૌહર
રેહેમ કર ઇસનેતો અબ મરનેપે બાંધી હે કમ

ઇસકો વહેશી કીશી ચલતે હુએ મનતારને કીયા

બાગ ઇસલામ

માર કર જાનસે તુ એસે તો રૂસવાહ હોગા
લોક ચરચેગે ભોત સહેરમે ચરચા હોગા
રખકે તોહમત કોઈ મારેગા તો અચ્છા હોગા
રાય બીબીકી નપાઇતો એ સોહરને કીયા

બાગ ઇસલામ

દી અંગુઠી ઉસે એક ઓર યહ દુખતરસે કહા
યહ અમાનતહે ઇસ રખના હીફાઝતસે જરા
કી ખીયાનત તો મીલેગી તુઝે માકુલ સજા
દીલસે મંજુર સબ ઇન બાતો કે દુખતરને કીયા,

બાગ ઇશલામ

પઢ કે બીશમીલ્લા ઉસે જેબમેં રખ કર શોઈ
તાકે બાબાકી અમાનતે ન ચુરાએ કોઈ
બાપને સબકો ચુરાલી વોહ ઇતનારોઈ.
ચશ્મ દરીયાંપે ભોત રશ્કે શમન્દરને કીયા

બાગ ઇશલામ

કેહેકે લાહોલ વલા કૌવતે ઇલ્લાહ વલ્લાહ
રોકે બોલી કે અંગુઠીકો મંગા બીશમીલ્લાહ
બાપ કે જુલ્મ તો આહીસે છુટા મોઆજ અલ્લાહ
ક્યા કરૂગી જો તલબ કીતનયે મેહેસરને કીયા

બાગ ઇશિલામ

ચુકે વોહ તાકમે થા સબકો ઉઠા બીશાતરશે
કામ ચુપકેસે કીયા કુછ ન કહા દુખતરસે
લે ગયા સાફ અંગુઠી વોહ ચુરાકર ઘરસે
ગરક દરીયા મે ઉસે જાકે સીતમગરને કીયા

બાગ ઇશિલામ

લૌટા દરીઆશે તો ફીર અપને અજીજોમે ગયા
જોડ કર હાથ યેહ હરકોમી બીરાદરસે કહા
મેરેઘર શામકો એક ધુમકા જલશા હોગા.
સબકી દાવતે હે એહ એસાન બહ અખનરને કીયા

બાગ ઇશિલામ

છુકશે શોહરશે કીયે બીબીને ખાને તૈયાર.
રંગીબા કાયદા પુરશોસે મુરબે વાબસ્યાર

શીરફ મછલીહી નથી ઇસલીએ પોહંચા બાજાર
મોલ મછલીકા મહેરેસે મુઝંદરને કીયા

બાગ ઇશલામ

દેકે મછલીકો બેશહ શોક યહ દુખતરસે કહા
મેરી ખ્વાહેશ હેતુ જલ્દ કબાબે ઇશકે બના
ખાકે તારીફ કરે શબ વોહ કમાલ આજદીખા
તુજકો હર કામમે પુખ્તા તેરી માદરને કીયા.

બાગ ઇશલામ

જુહી મછલીકા સીકમ ચાક કીયાહે કીસ્સેકોર
નજર આયા ઉસે કુદરતકા તામાશા કુછ ઓર
આફ રખીથી અંગુઠી વોહ અમાનતકી બતોર
બસવહી જેબમે દાખીલ ઉસે દુખતરને કીયા.

બાગ ઇશલામ

અલગરજ ખાચુકે જબસારે યહુ દીખાના
પુછ્યા હરએકસે બતલાઇએ ખાયનકી સજા
સબ યે કહેને લગે કતલ ઉસકા હે કરદેના

યે બુરા કામ હી કયા આપકી અખતરને કીયા
બાગ ઈશલામ

ચાર પ ચોમે યહુદીને યહ દુખતરસે કહા
મેનેકલ તુઝકો જો દીથી વો અંગુઠી અબ લા
પઢકે બીશમીલ્લાહ અંગુઠી કો સરેદસ્ત દીયા
ઉડ ગએ હોશ તાજુબ ભોત ખુદસરને કીયા
બાગ ઈશલામ

પુછા બેટીસે કે બતલાહ યહ મુઝે ભેદકી બાત
મેનો ડાલ આયાથા દરીઆમે અંગુઠી કલ રાત
આજ કીસ તરેહ લગી હે યહ અંગુઠી તેરે હાથ
યહ તેરા કામ બતા કોનસે રેહેબરને કીયા.
બાગ ઈસલામ

હરાકે કહેને લગી સુનહો ખરે બેદમ એ.બેલ
કામ લોંડીકા હુવાહેએ મોહમદકે તુફેલ
ઉસકે ગુમ હોનેસે આયા ના મેરી આંખમે મેલ
મેરી હાલતપે કરમ મેરે પયબરને કીયા
બાગ ઈસલામ

જબ સુના ઉસને યહ દુખતરકા જવાબ માકુલ
મોજઝન દીલમે યહુદીકે હુવા ઇશ્ક રસુલ
અપને બેહુદા અકાયતપે હુવા સખત મલુલ
અપની ગુસતાખીકા ઇકરાર બદઅખતરને કીયા
બાગ ઇસલામ

બોલા દુખતરસે માફીકા તલપગારહુમે
બક્સ દે મેરી ખતાઓકો ખતાવારહુમે
દીલસે અબ મોતકદ અહેમદે મુખત્યારહુમે
મેરી રગરગમે અસર હુબ્બે પયમ્બરને કીયા
બાગ ઇસલામ

અલ ગરજ બાપકો લેકર વો ગઇ શાહકે પાસ
કલમા પઢવાયા સહે દીનને ઇસે બે વસવાસ
બુઝ ગઈ તસનયે દીદારે મોહમ્મદકી પ્યાસ
ખતમ ઇસ કીસ્સેકો અબ તાહરે મુઝતરને કીયા
બાગ ઇસલામ

કવાલી.

કયા બાગમે ફુલી બેઠી હે બુલબુલ મનવાંલી ફુલોકી
જબઆઇખીજાઉડ જાયગીએકઆનમેલાલીફુલોકી
જબ ખીલ્ફ બરીમે હજરતને કી દેખા ભાલી ફુલોકી
ઝુક્કર તશલીમ બજા લાઈ હર રેશમે ડાલી ફુલોકી
રજવાંને બઢકર કદમ લીએ કુછ મેવેજનત નજરકીયે
હુરાન જીના લેકરફોડી સોગાતમે ડાલી ફુલોકી
જબ દેખચુકે ગુલજાર જનાઈરિશાદહુવાસુન એરજવા
કરવા મેરી ઉમ્મત કે લીએ દીલસે રખવાલી ફુલોકી
કુછ ગમ લે કુછઅસજારભીહુ કુછઅજરેકુકુછ હારભીહુ
લે જાઉ નબીકે રોજાપર કયા ચાદર ખાલી ફુલોકી

કવ્વાલી.

બુલા અપને દરપર મુઝે કમલીવાલે
દીખા અપના દીદાર અયે કમલીવાલે
મસીહા જમાનેકા તુહેઆ ખ્વાજા
ઉઠા અપને બંદોકો અયે કમલીવાલે

તેરા નામ રેહેમાન આલમમે રોશન
રૂખેં માહતાબાં તું અયે કમલીવાલે
ઝલક તેરે ચહેરેકી દેખી હે જીસને
હુવા તેરા શેદા વો અયે કમલીવાલે
લગા ખોફ દીલકો હે મેહેશરકા ભારી
તું હય રેહનુમાં સબકા અયે કમલીવાલે
લગી આશાહે હશરકે દીન તું આકર
છુડાવેગા સબકો તું અયે કમલીવાલે
ગુનેગાર હું ઓર ગુન્નાહોંસે લબરેજ
મગર ધ્યાન તેરા હે અયે કમલીવાલે
ગજબસે ખુદાકે પુકારેગા જબરીલ
છુપા અપની કમલીમે અયે કમલીવાલે
હે જલવા તેરી દોજહામે નુમાયાં
તેરા નામ રોશનહે અયે કમલીવાલે
ગદાઇસે સાહી દીલાઇ હે તુને
કીયા હે કરમ જીસપે અયે કમલીવાલે
ગદા તેરે દરકે હજારો હે મોલા

૧૨૦૩૯

શાહેનશાહ તુંહે સબકા અયે કમલીવાલે
યહ ઉમત તેરી ઓર આલમ હે તેરા
તુંહીં સબકા માલીક હે અયે કમલીવાલે
હરી કૃશ્નને ભી તેરે દરકી ફેરી
તુમહીસે લગીલોહે અયે કમલીવાલે

કવાલી બેહરતવીલ.

કોઈએસીસખીચાતુરનામીલીજોપીયાકોદવારોબતાદેતી
મેરાદ મદીનેકીજાનુંનહીં કોઇ બૈયાંપકડ પોહોચા દેતી
મેરે મનમે તો હેગી જોગનીઆ લનુ ઓર મલકે
ભબુત મદીને ચલુ
સખી હીંદકી નગરીમે કાહે રહુ નહી મીત તો ચેન
જરા દેતી
મેનો ઢુંઢત ઢુંઢત બવરી ભઇ પીયા દેખત હુ
મીલતાઈ નહી.
કોઇ જાતી હે મુલ્કે અરબકો હવા મુઝે દેશ
મદીને ઉડાદેતી

મેરી મેકેમેં ઉમ્ર તો શુખશેકટી ચલી પીકી
નગરીઆતો શોચ પડી
કોઈ ગુંઈઆ ભી સાથ ના આઈ મેરે મુઝે રીન
વહાંકી બતાદેતી
તોરી ભોલી સુરતીઆકી વારી પીયા કુરબાન
ગઈ મે તુમારી પીયા
કભી દેતે જો શપનેમે દરશ દીખાં વહી ચરનોમે
શીશ નવા દેતી

કવ્વાલી.

એરી હાંરી સખી અબ કેસી કરૂ વોહ તો કુચ ન
કારો બાજન હે
મોરે સાથી ટાંડેકો લાદ ગએ મોરે ચલનેકે બારી
આદત હે
મેરે સાથીનો લેખી બનઝારે વોતો ટાંડેકો લાવકે
પાર ગએ
મેને ઠાડી એકલી કુકરહી ઠગ મોતકે હાય ડરાવત હે

મેનો હીંદ નગરીઆમે તલપતહું પીયા દેશ અરબમે
બીરાજત હે
કબી લેતે જો દાસી કો અપની બુલા વહી કીષ્ન
પીયા સુખ પાવત હે

ગઝલ.

કહે રહાથા આસમાં દોરે જમીં કુછભી નહીં
બીસ હુંગ એક ચકરમે સમા કુછ ભી નહીં
ઉડ ગએ તખ્તે સુલેમાં ઉડ ગએ પરીઓંકે પર
ગર કીસીને ચાર દીન બાંધી હવા કુછભી નહીં
જીનકી મેહેફીલમેં હઝારોં ઝાડ ઓર ફાનુસથે
ઝાડ ઉનકી કબ્ર પર હે ઓર નીશા કુછભી નહીં
જીનકી નોબતસે લરઝતેથે જમીનો આશમાં
ગોરમે ચુપ ચાપ હે ઓર હું નાહાં કુછભી નહીં
તખ્તવાલોંકા પતા ચલતાહે તખ્તે ગોરસે
યહાં તલક લગતા પતા આગે નીશાં કુછભી નહીં

કવ્વાલી.

જરા એક નજર ઇધરભી વો આનબાન વાલે
એક તીર ફેંકતાજા તીરછી કમાન વાલે
કાબેમે તુઝકો ઢુંઢા ઓર બુતકદેહકે અંદર
તેરા પતા ન પાયા ઓ લા મકાન વાલે
કાબેકે જાને વાલે કાબેકો જા રહે હે
તુંહી ઇધરકો આજા કાબા બનાને વાલે
મસ્જીદમે મેને જાકર પુછાથા હાલ તેરા
કાનો પર હાથ ધર કર ચુપ થે અજાનવાલે
તેરેહી જુસ્તજુંમે ફીરતાહું ચારસુમેં
કુછ તો પતા બતા જા વો બે નીશાનવાલે
હર એકસે પુછતા હું હરજા પર ઢુંઢતા હું
તેરા મકાં ન પાયા ઓ લા મકાનવાલે
તેરા ખલક પલક હે તુંહીતો જલવાહ ગર હે
દીદાર ટુક દીખા જા દોનું જહાનવાલે

કવ્વાલી.

હે મહારે બાગ દુનીઆ ચંદરોજ
દેખ લો ઇશકા તમાશા ચંદરોજ
પુછા લુકમાસે જીયા તુ કીતને દીન
દરત હસરત મલકે બોલા ચંદરોજ
કબ્રમે રખ કરકે બોલી યુ કજા
ઇસ જગાહ તું સોતે રેહેના ચંદરોજ
- અય મુસાફીર કર સફર સામાન તું
ઇ । સરાહમે હે બસેરા ચંદરોજ
ખેલ નાટકકા જાહામે દેખલો
જેસે નોચંદીકા મેલા ચંદરોજ

॥ ફેહરિસ્ત કિતાબ હાજા ॥

કન્યા પુકાર યાની બેટી બેચનેવાલોંકા ફજીતા ૦-૧-૦, ગુન્ચએદિલ ૦-૧-૦, લોંડેવાજોકા સારટીફિકેટ ૦-૧-૦, ચલતા હુઆ તાર ૦-૧-૦, મેરઠકી લુટ ૦-૧-૦. હિંદુસ્તાનકી દશા ૦-૧-૦. રંગીલી બશી ગંગામહાતમ ૦-૧-૦, સેઠુવાજોકા ફજીતા ૦-૧-૦. જમાનેકી ખુબી ૦-૧-૦. આજકલકા ફેશન ૦-૧-૦. ગજબોંકા ભંડારા ૦-૧-૦.

કવ્વાલી.

ખ્વાજા દીખા મુજે દીદાર અય અજમેરકે રહેનેવાલે
એસે ખ્વાજા ગરીબ નવાજ હય અજમેરકે રહેનેવાલે
સખીયાં બિછુડ ગઈ હૈ સવરી ઢુંડત ફિરતી નગરી
નગરી.
અબતો ભરદે મેરી ગગરી આબે કૌશર બાંટનેવાલે
એસે ખ્વાજા
અગીઆ લગીહે તનમેં હુની નગરી પડી હિંદકી સુની
દરપર તેરે રમાઉં ધુની સુનલે કાલી કમલીવાલે
એસે ખ્વાજા
સાવન આયા અજબ બહાર રિમ્હિમલ બુંદોંકી બ્હોછાર
હુરેં ગાવેં તેરી મલાર ગુલે ચમન ચમનમેં ડાલે
એસે ખ્વાજા
નૈયા આન પડી મજધાર બેડા કોન લગાવે પાર
જલદી આવો ખેવનહાર બેડા પાર લગાનેવાલે
એસે ખ્વાજા
દરકા તેરે ક્રિષ્ન ફકીર ખ્વાજા કયું ના બંધાવે ધીર
અર્જ તુઝસે હે હે પીર અપની ખિદમતમેં બુલાવાલે
એસે ખ્વાજા

૭૮૬

૬	૧	૮
૭	૫	૩
૨	૯	૪

નકસ મોજમકી તારીફ યહ હે કે કીસી કીસમકી બીમારી યા આસેબકી ઈજા હોનેપર મરદ અપને દાહની બાજુપર બાંધે ઓર ઓરત ગલેમે બાંધે અગર પગડીમે રખકર કીસી શખશકે સામને જાય વોહ ઉસકી ઈજત ઓર મોહબત કરે ખેરાત સવાબ ઈસિકા અસલી પંદરેસેર નહાનેપર પાવસેરશે પાંચસેર તક કરે ઓર મીઠાઈયા અનાજ કરે બચોંકે ખીલાવે ઓર ભુખોકો દે.

૭૮૬

૧૬	૬	૮
૨	૧૦	૧૮
૧૨	૧૪	૪

યહ નકશ મોજબ કી યહ બરકત હે જીસ ઓરતકે પેટમેં બચ્ચા ઉલઝનમે પડા હો ઓર તકલીફ શખ્ત હો ઉશ નકશકો કાંસેકે બરતનમે સફેદ શાન્દલસે લીખકર મરીજકો દીખલાકર પાક જળસે ધોકર બીસમીલ્લાહ કર પીલા દેવે તકલીફ ફોરન દુર હોગી ચેહકાર સવાબ હે. બચ્ચા પૈદા હોગા
